

Definice 2.1. Posloupnost reálných čísel je zobrazení s definičním oborem \mathbb{N} a oborem hodnot $H \subset \mathbb{R}$, tj. každému indexu $n \in \mathbb{N}$ je přiřazen právě jeden člen $a_n \in \mathbb{R}$.

Možné zápisy pro posloupnost:

$$(a_n), \quad (a_n)_{n=1}^{+\infty}, \quad (a_1, a_2, a_3, \dots), \quad (a_n)_{n \in \mathbb{N}}.$$

Definice 2.2. Mějme dānu posloupnost (a_n) s oborem hodnot $H \subset \mathbb{R}$. Řekneme, že posloupnost (a_n) je **omezenā zdola (omezenā shora, omezenā)**, pokud je množina H omezenā zdola (omezenā shora, omezenā).

Definice 2.3. Mějme dānu posloupnost (a_n) s oborem hodnot $H \subset \mathbb{R}$. **Minimem (maximum, infimem, supremem) posloupnosti** (a_n) rozumíme minimum (maximum, infimum, supremum) množiny H .

Věta 2.1. Mějme dānu posloupnost (a_n) .

- a) Posloupnost (a_n) je omezenā zdola právě tehdy, když platí $\exists d \in \mathbb{R} \quad \forall n \in \mathbb{N} : d \leq a_n$.
- b) Posloupnost (a_n) je omezenā shora právě tehdy, když platí $\exists h \in \mathbb{R} \quad \forall n \in \mathbb{N} : a_n \leq h$.
- c) Posloupnost (a_n) je omezenā právě tehdy, když platí $\exists c > 0 \quad \forall n \in \mathbb{N} : |a_n| \leq c$.

Definice 2.4. Řekneme, že

- a) posloupnost (a_n) je **rostoucí**, pokud $\forall n \in \mathbb{N} : a_n \leq a_{n+1}$,
- b) posloupnost (a_n) je **klesající**, pokud $\forall n \in \mathbb{N} : a_n \geq a_{n+1}$,
- c) posloupnost (a_n) je **ostře rostoucí**, pokud $\forall n \in \mathbb{N} : a_n < a_{n+1}$,
- d) posloupnost (a_n) je **ostře klesající**, pokud $\forall n \in \mathbb{N} : a_n > a_{n+1}$.

Řekneme, že posloupnost je **monotōnní**, pokud je rostoucí nebo klesající.

Řekneme, že posloupnost je **ostře monotōnní**, pokud je ostře rostoucí nebo ostře klesající.

Definice 2.5. Řekneme, že

- a) posloupnost (a_n) má (**vlastní**) **limitu** $a \in \mathbb{R}$, pokud platí $\forall \varepsilon > 0 \exists n_0 \in \mathbb{N} \forall n \in \mathbb{N} : n > n_0 \Rightarrow |a_n - a| < \varepsilon$ (píšeme $\lim_{n \rightarrow +\infty} a_n = a$ nebo $a_n \xrightarrow{n \rightarrow +\infty} a$),
- b) posloupnost (a_n) má (**nevlastní**) **limitu** $+\infty$, pokud platí $\forall h > 0 \exists n_0 \in \mathbb{N} \forall n \in \mathbb{N} : n > n_0 \Rightarrow h < a_n$ (píšeme $\lim_{n \rightarrow +\infty} a_n = +\infty$ nebo $a_n \xrightarrow{n \rightarrow +\infty} +\infty$),
- c) posloupnost (a_n) má (**nevlastní**) **limitu** $-\infty$, pokud platí $\forall d < 0 \exists n_0 \in \mathbb{N} \forall n \in \mathbb{N} : n > n_0 \Rightarrow a_n < d$ (píšeme $\lim_{n \rightarrow +\infty} a_n = -\infty$ nebo $a_n \xrightarrow{n \rightarrow +\infty} -\infty$).

Definice 2.6. Řekneme, že

- a) posloupnost (a_n) je **konvergentní** v \mathbb{R} , pokud posloupnost (a_n) má vlastní limitu $a \in \mathbb{R}$,
- b) posloupnost (a_n) je **divergentní** v \mathbb{R} , pokud posloupnost (a_n) není konvergentní v \mathbb{R} ,
- c) posloupnost (a_n) **diverguje** k $+\infty$, pokud posloupnost (a_n) má nevlastní limitu $+\infty$,
- d) posloupnost (a_n) **diverguje** k $-\infty$, pokud posloupnost (a_n) má nevlastní limitu $-\infty$.

Věta 2.2 (jednoznačnost limity). Každá posloupnost má nejvýše jednu limitu.

Definice 2.7. Na množině \mathbb{R}^* je sčítání, násobení a dělení definováno takto:

- a) $\forall x \in \mathbb{R}^* \setminus \{+\infty\} : -\infty + x = x + (-\infty) = -\infty$,
- b) $\forall x \in \mathbb{R}^* \setminus \{-\infty\} : +\infty + x = x + (+\infty) = +\infty$,
- c) $\forall x \in \mathbb{R}^*, x > 0 : x \cdot (\pm\infty) = \pm\infty$,
- d) $\forall x \in \mathbb{R}^*, x < 0 : x \cdot (\pm\infty) = \mp\infty$,
- e) $\forall x \in \mathbb{R} : \frac{x}{\pm\infty} = 0$.

Poznámka. Operace sčítání, násobení a dělení nejsou definovány pro všechny dvojice z \mathbb{R}^* :

- a) $(+\infty) - (+\infty)$, $(-\infty) - (-\infty)$, $(+\infty) + (-\infty)$, $(-\infty) + (+\infty)$,
- b) $0 \cdot (+\infty)$, $(+\infty) \cdot 0$, $0 \cdot (-\infty)$, $(-\infty) \cdot 0$,
- c) $\frac{+\infty}{+\infty}$, $\frac{-\infty}{-\infty}$, $\frac{+\infty}{-\infty}$, $\frac{-\infty}{+\infty}$,
- d) $\frac{x}{0}$, $x \in \mathbb{R}^*$.

Věta 2.3 (algebra limit). Necht' $\lim_{n \rightarrow +\infty} a_n = a \in \mathbb{R}^*$ a $\lim_{n \rightarrow +\infty} b_n = b \in \mathbb{R}^*$. Potom platí

- a) $\lim_{n \rightarrow +\infty} (a_n + b_n) = a + b$, pokud je pravá strana definována,
- b) $\lim_{n \rightarrow +\infty} (a_n \cdot b_n) = a \cdot b$, pokud je pravá strana definována,
- c) $\lim_{n \rightarrow +\infty} \frac{a_n}{b_n} = \frac{a}{b}$, pokud $b_n \neq 0$ pro všechna $n \in \mathbb{N}$ a pokud je pravá strana definována.

Věta 2.4 (o sevření). Mějme dány posloupnosti (a_n) , (b_n) a (c_n) a předpokládejme, že platí

$$\text{a) } \exists n_0 \in \mathbb{N} \forall n \in \mathbb{N} : n > n_0 \Rightarrow a_n \leq b_n \leq c_n,$$

$$\text{b) } \lim_{n \rightarrow +\infty} a_n = \lim_{n \rightarrow +\infty} c_n = a \in \mathbb{R}^*.$$

Potom *sevřená* posloupnost (b_n) má také limitu a platí $\lim_{n \rightarrow +\infty} b_n = a$.

Věta 2.5. Jestliže je posloupnost (a_n) omezená a $\lim_{n \rightarrow +\infty} b_n = 0$, potom $\lim_{n \rightarrow +\infty} a_n \cdot b_n = 0$.

Věta 2.6. Mějme dānu posloupnost (a_n) .

a) Jestliže je posloupnost (a_n) konvergení v \mathbb{R} , potom je posloupnost (a_n) omezenā.

b) Jestliže posloupnost (a_n) diverguje k $+\infty$, potom je posloupnost (a_n) omezenā zdola.

c) Jestliže posloupnost (a_n) diverguje k $-\infty$, potom je posloupnost (a_n) omezenā shora.

Věta 2.7. Jestliže je posloupnost (a_n) omezenā a monotōnní, potom je posloupnost (a_n) konvergení v \mathbb{R} .

Definice 2.8 (Eulerovo číslo). Eulerovo číslo e definujeme jako limitu posloupnosti:

$$e = \lim_{n \rightarrow +\infty} \left(1 + \frac{1}{n}\right)^n.$$

Poznámka (limity některých posloupností).

$$\text{a) } \lim_{n \rightarrow +\infty} q^n = \begin{cases} 0 & \text{pro } |q| < 1, \\ 1 & \text{pro } q = 1, \\ +\infty & \text{pro } q > 1, \\ \nexists & \text{pro } q \leq -1, \end{cases}$$

$$\text{b) } \lim_{n \rightarrow +\infty} \frac{\ln n}{n} = 0, \quad \lim_{n \rightarrow +\infty} \frac{n}{e^n} = 0, \quad \lim_{n \rightarrow +\infty} \frac{e^n}{n!} = 0, \quad \lim_{n \rightarrow +\infty} \frac{n!}{n^n} = 0, \quad \text{tj. } \ln n \ll n \ll e^n \ll n! \ll n^n,$$

$$\text{c) } \lim_{n \rightarrow +\infty} \frac{\log_a n}{n^k} = 0, \quad \lim_{n \rightarrow +\infty} \frac{n^k}{a^n} = 0, \quad \lim_{n \rightarrow +\infty} \frac{a^n}{n!} = 0 \quad \text{pro } a > 1, k \in \mathbb{N}, \quad \text{tj. } \log_a n \ll n^k \ll a^n \ll n! \ll n^n,$$

$$\text{d) } \lim_{n \rightarrow +\infty} \sqrt[n]{n} = 1, \quad \lim_{n \rightarrow +\infty} \sqrt[n]{a} = 1 \quad \text{pro } a > 0, \quad \lim_{n \rightarrow +\infty} \left(1 - \frac{1}{n}\right)^n = \frac{1}{e}.$$